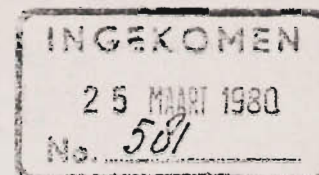

t.k.n. B. Jongma

RAAD VAN STATE

AFDELING RECHTSPRAAK

No. A-1.0844(1979).

Uitspraak in het geschil tussen:

burgemeester en wethouders van Grijpskerk (appellanten),
vertegenwoordigd door A.H.M. Mulder, burgemeester

en

de Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (verweerder),
vertegenwoordigd door drs. H.C. van Eck, ambtenaar van de
Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Bij brief van 6 oktober 1977 heeft de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk aan appellanten meegedeeld dat de ingediende geldelijke verantwoording ad f 283.330,37 betreffende de restauratie van de korenmolen te Grijpskerk voorshands is goedgekeurd tot een bedrag van f 257.811,41, zijnde het verwerkte bedrag der subsidiabele kosten. Voorts is meegedeeld, onder verwijzing naar een brief van 20 mei 1975 betreffende het schilderwerk van het hekwerk en de roeden van voornoemde molen, dat een bedrag van f 1.000,-- eerst wordt uitbetaald nadat de minister, voornoemd, is gebleken dat bij het jaarlijks onderhoud de werkzaamheden conform de hiervoor geldende regeling zijn uitgevoerd.

Bij schrijven van 16 november 1977 hebben appellanten verzocht een aantal niet-subsidiabele kosten en voorshands niet subsidiabele kosten alsnog subsidiabel te stellen.

Op 12 juni 1979 heeft verweerder hierop een besluit van de volgende inhoud genomen:

De gegeven toelichting geeft mij ten dele aanleiding het door mij met mijn brief van 6 oktober 1977, no. 04/2240/2258, ter zake van de restauratie van de koren-molen te Grijpskerk vastgestelde verwerkte bedrag der subsidiabele kosten te herzien.

Ik stel het verwerkte bedrag der subsidiabele kosten thans definitief vast op f 257.811,41 + f 15.081,15 is f 272.892,56.

Voor wat betreft de toezichtskosten ad f 7.823,70, welke in mijn bovengenoemde brief reeds niet subsidiabel werden gesteld, zie ik ook thans geen redenen aanwezig hierin subsidie te verlenen.

Ik ben bereid in de hogere kosten ad f 15.081,15 eveneens een subsidie te verlenen.

Het subsidie bepaal ik thans definitief op 40% van f 272.892,56 is f 109.157,--. Hiervan werd reeds f 102.125,-- aan u uitbetaald.

Van het restant ad f 7.032,-- zal binnenkort f 6.032,--aan u worden uitbetaald door overschrijving op uw post-girorekening.

Betreffende het resterende bedrag van f 1.000,-- verwijs ik naar de eerste alinea op bladzijde 2 van mijn brief van 6 oktober 1977.

Het in artikel 8 van de subsidievoorwaarden bedoelde bedrag verhoog ik tot f 109.157,--.

Bij schrijven van 28 juni 1979, ingekomen bij het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk op 5 juli 1979 en bij de Raad van State op 20 juli 1979, hebben appellanten beroep op grond van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen ingesteld bij de Afdeling rechtspraak van de Raad van State.

Appellanten voeren daarbij aan:

Ten aanzien van de korting van f 2.500,-- op het subsidiabele bedrag, hetgeen neerkomt op een vermindering van de subsidie met f 1.000,--, voeren wij de volgende bezwaren aan.

Indertijd is ten aanzien van het schilderwerk van het wiekenkruis aan de molen verschil van mening ontstaan. Tot het moment dat het schilderwerk aan de wieken zou beginnen, bestond er geen twijfel over de keuze van de kleuren.

Men ging uit van de bestaande kleuren, zoals ook het bestek bij de begroting aangeeft. De molen van Grijpskerk was althans in het nabije verleden wit.

Tijdens een bouwvergadering heeft de heer Heydra van de dienst Monumentenzorg getracht aan te tonen met archief-foto's dat ook bij Groninger molens het hekwerk vroeger bruin was.

Wanneer in uw brief staat, dat dit overtuigend is aangetoond, dan is dat niet ten aanzien van ons gebeurd.

Ook later heeft de heer Korpershoek van de Rijksdienst van de Monumentenzorg ons niet kunnen overtuigen met foto's dat het hekwerk vroeger bruin was. Wel bleek ons, dat vroeger de heklatten veelal niet wit werden geverfd.

Navraag door ons over dit verschijnsel bij oud-molenaars Harm Wiertsema te Scheemda en Chr. Bremer te Adorp leerde ons het volgende.

Het hekwerk werd vervaardigd van Amerikaans grenenhout, dat niet geverfd werd, hoogstens met lijnolie werd behandeld. Dat was voor deze duurzame houtsoort geen bezwaar, zeker niet in de vroegere kwaliteit. Wit verven zou het nadeel hebben dat bij de toen nog in

werking zijnde molens de verf zou wegschavielen. Bovendien werden de toen nog katoenen zeilen wel eens getaand. Dan geven ze bruin af.

Kortom, van onze zijde en ook van de zijde van de Provinciale Molencommissie is gesteld, dat niet alleen de verre historie de doorslag moest geven, want:

- de witte kleur is ook voor Grijskerk het vertrouwde beeld geworden die past bij de nabije historie en traditie;
- de witte kleur was reeds op de andere - niet te vervangen - roede aanwezig. Het zou op praktische bezwaren stuiten te trachten de witte verf hier volledig te verwijderen;
- de witte kleur verdient uit esthetische overwegingen verre de voorkeur; immers het geeft een fraai contrast tegenover de nieuwe bruine achterkant.

Het wit verven is voltooid, nadat de heer Korpershoek akkoord was gegaan ter plaatse en voordien telefonisch.

Nadien is er van de zijde van de Rijksdienst gepoogd ons op andere gedachten te brengen, terwijl er akkoord was gegaan!

Deze pogingen komen duidelijk uit in onder andere de brief van de Hoofddirecteur van de Rijksdienst van 20 mei 1975. In deze brief wordt pressie op ons uitgeoefend. Wanneer wij bij het eerstvolgende onderhoud het wit niet vervangen door bruin, wordt artikel 9, eerste alinea, van de voorwaarden waarop Rijkssubsidies worden verleend voor de instandhouding van windmolens toegepast. In deze brief wordt ons nog een "kans" gegeven. Wij moeten schriftelijk en onvoorwaardelijk gevolg geven aan de wens.

Afgezien nog van het feit, dat artikel 9, eerste lid, verre van relevant is, want daar wordt verwezen naar

onder andere artikel 2 - verwaarlozing en geen handelen waardoor de molen minder aan zijn bestemming van windmaalwerktuig kan beantwoorden -, is het duidelijk dat de Rijksdienst pressie wil gebruiken door de uitvoering/naleving van het latere onderhoud te betrekken bij de restauratieregeling.

Verder kan nog gesteld worden, dat de gemeentesecretaris een keer opgebeld is door de heer Korpershoek met de mededeling, dat het opnieuw wit verven aan de gang was. Dit bleek onjuist te zijn en is aan de heer Korpershoek medegedeeld.

De pogingen om het verschil in het voordeel van de Rijksdienst te bewerken, kregen wel een heel sterk karakter toen de heer Korpershoek op 17 november 1976 de voorzitter van ons college opbelde met de mededeling, dat de eindafrekening zou volgen als de onvoorwaardelijke instemming op de brief van 20 mei 1975, en daarbij de mededeling dat de toenmalige gedeputeerde Kuipers "om" was gegaan. Mededelingen die door de voorzitter direct als bijzonder ongeloofwaardig worden bestempeld. Op 6 oktober 1977 zond de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk ons een brief met een overzicht van de subsidiabele en de voorlopig niet subsidiabele kosten. In het laatste deel van deze brief wordt verwezen naar de brief van 20 mei 1975 en wordt de inhoud van de eerder vermelde restrictie vermeld.

Op 16 november 1977 volgt een reactie van ons met een nadere verantwoording over de kosten aan de Hoofd-directeur van de Rijksdienst.

Pas na veel telefonische verzoeken en een brief van 9 april 1979, lukt het ons om een antwoord over de definitieve afrekening/subsidie van u te krijgen.

Niet alleen door juridische touwtrekkerij en imponeren, maar ook door tijdrekken en uitstellen met anderhalf

jaar van een brief, wordt geprobeerd ons "om" te krijgen.

Wij hebben er begrip voor wanneer de Rijksdienst de staatssecretaris, voornoemd, adviseert het hout een bruine tint te geven wanneer dat voor de behandeling voor het hout (grenen!) nodig is. Een advies van de Rijksdienst tegen beter weten in, om er bruine kleur op te schilderen is inconsequent.

Gezien de boven omschreven achtergronden van het wit verven van het hekwerk en de roeden en gezien de totstandkoming van de beslissing om de totale subsidie met f 1.000,-- te verlagen, achten wij ons tekort gedaan en onrechtmatig behandeld.

Desgevraagd heeft verweerder op 30 oktober 1979 een verweerschrift ingediend.

Het geschil is op 19 februari 1980 behandeld in een openbare vergadering van de Afdeling, waarin appellanten en verweerder, bij monde van hun vertegenwoordigers, hun standpunten nader hebben uiteengezet.

In rechte:

Artikel 2, eerste lid, van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen verstaat onder een beschikking, waartegen op grond van artikel 7 van deze wet een bezwaarschrift kan worden ingediend of beroep kan worden ingesteld, het schriftelijk besluit van een administratief orgaan, gericht op enig rechtsgevolg.

Ingevolge het tweede lid van genoemd artikel 2, is geen beschikking in de zin van deze wet een rechtshandeling naar burgerlijk recht.

Appellanten maken bezwaar tegen de in de brief van verweerder van 12 juni 1979 vervatte mededeling dat van de kosten van restauratie van de korenmolen te Grijpskerk vastgestelde subsidie een bedrag van f 1.000,-- eerst wordt uitbetaald

nadat het onderhoud van het hekwerk en de roeden van de molen is uitgevoerd overeenkomstig de daarover gemaakte afspraken.

Appellanten zijn van mening dat verweerder op onjuiste gronden de eis heeft gesteld dat bij de jaarlijkse onderhoudsbeurt het hekwerk en de roeden van de molen bruin moeten worden gecarbolineerd in plaats van wit geschilderd en dat derhalve ten onrechte de uitbetaling van een bedrag van f 1.000,-- is opgeschort.

Bij brief van 20 mei 1975 heeft de Hoofddirecteur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg aan appellanten medegedeeld dat het hekwerk en de roeden van de molen te Grijskerk op historische gronden bruin behoren te zijn. Aangezien het witte schilderwerk reeds was geschied, diende bij de eerstvolgende onderhoudsbeurt bruine carbolineum te worden gebruikt.

Onder verwijzing naar voormelde brief heeft verweerder bij schrijven van 6 oktober 1977 deze aanwijzing gehandhaafd, en daarbij meegedeeld dat een bedrag van f 1.000,-- van de vastgestelde subsidie eerst zal worden uitbetaald nadat is gebleken dat bij de jaarlijkse onderhoudsbeurt aan voormelde aanwijzing is voldaan.

*ats
subsidie?*

Appellanten hebben tegen meergenoemde aanwijzing van de hoofddirecteur, voornoemd, bij schrijven van 6 oktober 1977 gehandhaafd door verweerder, geen, althans niet tijdig beroep ingesteld, zodat deze aanwijzing onherroepelijk is geworden.

In verband hiermee is de Afdeling van oordeel dat de in de brief van 12 juni 1979 gedane mededeling, waartegen appellanten bezwaar hebben, slechts de weigering van verweerder inhoudt van de vastgestelde subsidie een bedrag van f 1.000,-- terstond, zonder dat aan bedoelde aanwijzing is voldaan, uit te betalen. Het besluit, voor zover aangevochten, houdt derhalve de weigering in van verweerder tot het verrichten van een rechtshandeling naar burgerlijk recht, immers de weigering een vordering te voldoen.

Uit het vorenstaande volgt dat het bestreden besluit, voor zover aangevochten, niet kan worden aangemerkt als een beschikking in de zin van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen. Appellanten kunnen mitsdien in het door hen ingestelde beroep niet worden ontvangen.

Uitspraak:

De Raad van State, Afdeling rechtspraak;
Gezien de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschik-
kingen en de Wet op de Raad van State;

Recht doende in naam der Koningin:

verklaart appellanten niet-ontvankelijk in hun beroep.

Aldus vastgesteld te 's-Gravenhage op 19 februari 1980,
door mr. K. van Rijckevorsel, voorzitter, mr. A. Mulder, lid
en mr. S.J. Baron van Tuyl van Serooskerken, plaatsver-
vangend lid, in tegenwoordigheid van mr. W. van den Brink,
ambtenaar van Staat.

w.g. Van den Brink.
ambtenaar van Staat.

w.g. Van Rijckevorsel.
voorzitter.

Uitgesproken in het openbaar, overeenkomstig artikel 74,
eerste lid, van de Wet op de Raad van State.

Voor eensluidend afschrift
de Secretaris van de Raad van State,
voor deze,

